Zápočet 01

Zadání

- 1. Nastavte v linuxu raid5 ze všech dostupných disků. (1 bod)
- 2. Vytvořte nad raidem z předchozího úkolu LVM, skupina se bude jmenovat data a svazek share. (1 bod)
- 3. Naformátujte tento nově vytvořený svazek jako EXT4 a připojte ho do /home. Nastavte systém tak, aby tato složka byla připojena i po startu systému a to pomocí názvu naformátovaného svazku. (1 bod)
- 4. Spusťte a nastavte na Linuxu DNS pro doménu test.spos a nastavte doručování pošty pro subdoménu mail.test.spos na Linux server a nastavte pro tento server i reverzní záznam (veřejná IP). (1 bod)
- 5. Spusťte na Linuxu poštovní server, nastavte doručování pošty pro email hostmaster@mail.test.spos do schránky user1 a webmaster@mail.test.spos do schránky user2. Využijte vytvořené DNS. (2 body)
- 6. Nainstalujte server pro stahování pošty modernějším z dostupných protokolů s i bez podporou šifrování a ověřte jeho funkčnost. (2 body)
- 7. Omezte přístup na stahování pošty pro nešifrovaná spojení ze sítě kde se nachází Linux a pro šifrovaná spojení ze sítě ZČU. (1 bod)
- 8. Nainstalujte www server s podporou PHP5, zakažte funkci phpinfo() a vytvořte stránku, která ověří zakázanou funkci. (1 bod)

Nastavení sítě

Nastavení DHCP

vi /etc/network/interfaces

```
auto enp0s3
iface enp0s3 inet dhcp
      Ovládání kurzoru: →↑↓← (šipky)
```

Před psaním stisknout i, následně ukončit editaci Esc.

Mazání stisknutím x.

Ukončení bez uložení Esc a :q!.

Ukončení s uložením Esc a :x.

Restartování služby

/etc/init.d/networking restart

• Vypsání přidělené IP

ip addr

Nainstalování nástroje nano :-)

apt install nano

1. Nastavení raidu 5

Nastavte v linuxu raid5 ze všech dostupných disků.

Vypsání dostupných disků

lsblk

sdb	8:16	0	200M	0	disk
sdc	8:32	0	200M	0	disk
sdd	8:48	0	200M	0	disk
∟sdd1	8:49	0	199M	0	part

• Smazání oblasti sdd1

cfdisk /dev/sdd

```
○ Zvolit [Delete] → [Write] → yes → [Quit]
```

Instalace balíčku mdadm

apt install mdadm

• Založení raidu 5

mdadm -Cv /dev/md0 -I5 -n3 /dev/sd[bcd]

• Vypíše stav raidu (kapacita, typ, počet zařízení...)

mdadm --detail /dev/md0

2. Vytvoření LVM nad raidem

Vytvořte nad raidem z předchozího úkolu LVM, skupina se bude jmenovat data a svazek share.

Instalace balíčku lvm2

apt install lvm2

Vytvoření skupiny pojmenované data

vgcreate data /dev/md0

Vypsání existujících skupin

vgdisplay

Vytvoření logického svazku pojmenovaného share

lvcreate -L 396M -n share data

Vypsání existujících svazků

lvdisplay

3. Naformátování svazku a automatické připojení jako /home

Naformátujte tento nově vytvořený svazek jako EXT4 a připojte ho do /home. Nastavte systém tak, aby tato složka byla připojena i po startu systému a to pomocí názvu naformátovaného svazku.

Naformátování share na ext4

mkfs.ext4 /dev/data/share

• Nastavení připojení share jako /home

nano /etc/fstab

/dev/data/share /home ext4 defaults 0 2

• Připojení všech oddílů z fstab

mount -a

Vypsání diskových oddílů včetně použitých FS a přípojných bodů

lsblk -f

• Nastavení názvu svazku na share

e2label /dev/data/share share

 Nastavení připojení tak, aby se provedlo podle názvu svazku nano /etc/fstab

LABEL=share /home ext4 defaults 0 2

tzn. jen se /dev/data/share přepíše na LABEL=share

4. Nastavení DNS pro doménu test.spos

Spust'te a nastavte na Linuxu DNS pro doménu test.spos a nastavte doručování pošty pro subdoménu mail.test.spos na Linux server a nastavte pro tento server i reverzní záznam (veřejná IP).

• Přidání záznamu do /etc/hosts

nano /etc/hosts

```
127.0.0.2 test.spos
```

• Instalace nástroje bind9

apt install bind9

Restartování bind9

systemctl restart bind9.service

Kontrola, jestli bind9 běží

ps aux | grep bind

Zobrazení posledních řádků systémových logů

tail -n 50 /var/log/syslog

• Přesun do adresáře bind9

cd /etc/bind

Vytvoření kopie souboru podle šablony

cp db.empty db.test.spos

Úprava souboru db.test.spos

nano db.test.spos

```
      test.spos.
      IN
      A
      127.0.0.2

      mail.test.spos.
      IN
      A
      127.0.0.2

      test.spos.
      IN
      NS
      test.spos.

      mail
      IN
      MX
      6
      mail.test.spos.
```

Vytvoření zóny

nano named.conf.local

```
zone "test.spos" {
         type master;
        file "/etc/bind/db.test.spos";
        allow-transfer {"any";};
};
```

Ověření funkčnosti

host -t NS test.spos localhost

5. Nastavení poštovního server

Spustte na Linuxu poštovní server, nastavte doručování pošty pro email hostmaster@mail.test.spos do schránky user1 a webmaster@mail.test.spos do schránky user2. Využijte vytvořené DNS.

Instalace balíčku postfix a bsd-mailx

apt install postfix bsd-mailx

Postfix Configuration

Internet Site

System mail name: mail.test.spos

Úprava nastavení /etc/postfix/main.cf

nano /etc/postfix/main.cf

myhostname = mail.test.spos

• Restartování služby po úpravě main.cf

service postfix reload

Vypsání existujících uživatelů

cat /etc/passwd

• Přidání uživatelů user1 a user2

useradd user1 && useradd user2

Nastavení hesla pro uživatele user1

passwd user1

Nastavení aliasů

nano /etc/aliases

hostmaster: user1
webmaster: user2

• Načtení aliasů po změně /etc/aliases

newaliases

• Odeslání pošty na hostmaster@mail.test.spos

echo "TELO ZPRAVY" | mail -s "PREDMET" hostmaster@mail.test.spos

• Instalace mailového klienta mutt

apt install mutt

Otevření pošty v nástroji mutt

mutt -f /var/spool/mail/user1

Stahování e-mailů

Nainstalujte server pro stahování pošty modernějším z dostupných protokolů s i bez podporou šifrování a ověřte jeho funkčnost.

- Instalace balíčku dovecot pro stahování pošty
 - Protokol IMAP (modernější)

apt install dovecot-imapd

o Protokol POP3

apt install dovecot-pop3d

Vytvoření domovského adresáře pro uživatele user1

mkdir /home/user1
chown user1 user1

• Přidání oprávnění pro mail uživateli user1

usermod -g mail user1

Spojení IMAP

nc localhost 143

- Přihlášení se jako user1
 - a login user1 heslo
- Seznam
 - a list "" "*"
- o Počet zpráv ve schránce
 - a status inbox (messages)
- Podrobnější přehled (počet zpráv, nedávné, nepřečtené)
 - a examine inbox
- Načíst první zprávu
 - a fetch 1 body[]
- o Odhlášení se
 - a logout

7. Omezení přístupu na stahování pošty

Omezte přístup na stahování pošty pro nešifrovaná spojení ze sítě kde se nachází Linux a pro šifrovaná spojení ze sítě ZČU.

- Vypsání pravidel firewallu iptables
 - iptables -nvL
- Vymazání pravidel firewallu iptables
 - iptables -F
- Povolení portu TCP/143 (imap) z 10.0.2.x
 - iptables -A INPUT -s 10.0.2.0/24 -p tcp --dport 143 -j ACCEPT
- Zakázání portu TCP/143 (imap) z ostatních adres
 - iptables -A INPUT -p tcp --dport 143 -j DROP
- Povolení portu TCP/993 (imap s SSL) ze sítě ZČU (147.228.x.x)
 - iptables -A INPUT -s 147.228.0.0/16 -p tcp --dport 993 -j ACCEPT
- Zakázání portu TCP/993 (imap s SSL) z ostatních adres
 - iptables -A INPUT -p tcp --dport 993 -j DROP

8. Webový server s podporou PHP5

Nainstalujte www server s podporou PHP5, zakažte funkci phpinfo() a vytvořte stránku, která ověří zakázanou funkci.

• Výpis procesů, které využívají port 80 (služba HTTP)

lsof -i :80

```
lighttpd 545 www-data 4u IPv4 12760 0t0 TCP *:http (LISTEN)
```

Na stroji je již nainstalován www server lighttpd.

Přidání starších zdrojů s balíčkem php5

nano /etc/apt/sources.list

```
deb http://ftp.cz.debian.org/debian/ jessie main
```

 Aktualizace zdrojů softwaru po změně sources.list apt update

• Instalace balíčků php5

apt install php5 php5-cgi

- Vytvoření soubor index.php
 - o Přesun do adresáře

cd /var/www/html

Záloha stávajícího indexu

mv index.lighttpd.html index.html.backup

Vytvoření index.php

echo "<h1>BEZI</h1><?php phpinfo(); ?>" > index.php

Povolení PHP

lighttpd-enable-mod fastcgi fastcgi-php

• Restartování www serveru

service lighttpd force-reload

- Vypsání stránky
 - o Pomocí curl do terminálu

curl test.spos

Pomocí prohlížeče links

apt install links

links http://test.spos

• Zákaz funkce phpinfo()

nano /etc/php5/cgi/php.ini

disable_functions = phpinfo

• Restartování www serveru

service lighttpd force-reload

• Vypsání stránky

curl test.spos

Zápočet 02

Zadání

- 1. Vytvořte RAID5 nad všemi disky v systému kromě / a swapu. (1 bod)
- 2. Naformátujte tento nově vytvořený svazek jako EXT4 a připojte ho do /home. Nastavte systém tak, aby tato složka byla připojena i po startu systému a to pomocí názvu naformátovaného svazku. (1 bod)
- 3. Nainstalujte MySQL. Vytvořte uživatele spos s heslem spos*2018, který bude mít všechna práva na nově vytvořenou db spos a bude se moc připojit pouze z 10.0.0.XXX. Kde XXX je číslo vašeho virtuálu. (1 bod)
- 4. Vytvořte v db z předchozího bodu tabulku skore, obsahující sloupce id autoincrement, jmeno string, datum datum a cas, skore integer a naplňte ji alespoň 30 náhodnými a různými výsledky. (1 bod)
- Nainstalujte webserver s podporou PHP a vytvořte skript, který bude zobrazovat obsah tabulky skore serazenou podle skore sestupne. Web ať běží na portu 8080. (2 body)
- Vytvořte další virtuální servery na portech 8181 a 8282 poslouchající pouze na vaší privátní adrese 10.0.0.XXX. Na daných webech se bude zobrazovat číslo portu. (1 bod)
- 7. Zpřístupněte oba weby pomocí libovolné reverzní proxy / load balanceru s podporou https, který bude používat vlastní self-signed certifikát pro domenu vysledky.spos na veřejné IP adrese vašeho virtuálu. (2 body)
- 8. Proveďte základní zabezpečení vašeho virtuálu, přihlašování pouze pomocí klíčů, dostupné SSH pouze ze sítě ZCU. (1 bod)

Jmenné servery

Testování správného nastavení DNS

ping google.com
 nefunguje

• Oprava zadaných jmenných serverů

nano /etc/resolf.conf

nameserver 8.8.8.8

1. Nastavení raidu 5

Vytvořte RAID5 nad všemi disky v systému kromě / a swapu.

- Instalace mdadm
 - apt install mdadm
- Nastavení raidu 5

mdadm -Cv /dev/md0 -15 -n3 /dev/sd[bcd]

2. Připojení raidu jako /home

Naformátujte tento nově vytvořený svazek jako EXT4 a připojte ho do /home. Nastavte systém tak, aby tato složka byla připojena i po startu systému a to pomocí názvu naformátovaného svazku.

Naformátování md0 na ext4

mkfs.ext4 /dev/md0

• Nastavení připojení share jako /home

nano /etc/fstab

/dev/md0 /home ext4 defaults 0 2

Připojení všech oddílů z fstab

mount -a

 Vypsání diskových oddílů včetně použitých FS a přípojných bodů lsblk -f

3. Nastavení MySQL

Nainstalujte MySQL. Vytvořte uživatele spos s heslem spos*2018, který bude mít všechna práva na nově vytvořenou db spos a bude se moc připojit pouze z 10.0.0.XXX. Kde XXX je číslo vašeho virtuálu.

• Přidání IP adresy

ip a a 10.0.0.15 dev enp0s3

Instalace MySQL serveru

apt install mysql-server

• Přihlášení se

mysql -uroot -pheslo

Vytvoření uživatele spos

CREATE USER 'spos'@'10.0.0.15' IDENTIFIED BY 'spos*2018';

Vypsání uživatelů

SELECT host, user FROM mysql.user;

Vytvoření databáze spos

CREATE DATABASE spos;

• Zobrazení existujících databází

SHOW DATABASES;

• Udělení oprávnění uživateli spos k databázi spos

GRANT ALL PRIVILEGES ON spos.* TO 'spos'@10.0.0.15;

Aplikování oprávnění

FLUSH PRIVILEGES;

Zobrazení oprávnění uživatele spos

SHOW GRANTS FOR 'spos'@10.0.0.15

Změna adresy poslechu

nano /etc/mysql/my.cf

```
[mysqld]
bind-address = 10.0.0.15
```

Restartování služby MySQL

service mysql restart

• Přihlášení se jako uživatel spos

```
mysql -h10.0.0.15 -uspos -pspos*2018
```

4. Vytvoření tabulky MySQL

Vytvořte v db z předchozího bodu tabulku skore, obsahující sloupce id - autoincrement, jmeno - string, datum - datum a cas, skore - integer a naplňte ji alespoň 30 náhodnými a různými výsledky.

• Přepnutí se do databáze spos

USE spos;

Vytvoření tabulky

```
CREATE TABLE skore(
    id INT(6) AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY,
    jmeno VARCHAR(64),
    datum DATETIME,
    skore INT(8));
```

Naplnění tabulky daty

```
for i in `seq 1 30`; do echo "INSERT INTO skore VALUES(null, 'Jarda', now(),$i)" |
mysql -h10.0.0.15 -uspos -pheslo spos; done
```

Vypsání dat v tabulce skore

```
SELECT * FROM skore;
```

Webserver s PHP

Nainstalujte webserver s podporou PHP a vytvořte skript, který bude zobrazovat obsah tabulky skore serazenou podle skore sestupne. Web ať běží na portu 8080.

• Instalace webového serveru Nginx

```
apt install nginx
```

Instalace balíčků php5

```
apt install php5 php5-cgi php5-fpm php5-mysql
```

Vytvoření adresáře virtuálního hosta

```
cd /var/www/
mkdir web8080
```

Vytvoření indexu

nano web8080/index.php

```
<?php
$conn = new mysqli("10.0.0.15","spos","spos*2018","spos","3306");
$sql = "SELECT * FROM skore ORDER BY skore DESC";
$result = $conn->query($sql);
if($result->num_rows > 0) {
  while($row = $result->fetch_assoc()) {
```

```
echo $row["skore"]." ";
}
}
$conn->close();
?>
```

Nastavení virtuálního hosta

cd /etc/nginx/sites-available/default

```
server {
    listen 8080;
    root /var/www/web8080;
    index index.php;
    location ~ \.php$ {
        try_files $uri = 404;
        fastcgi_split_path_info ^(.+\.php)(/.+)$;
        fastcgi_pass unix:/var/run/php5-fpm.sock;
        fastcgi_index index.php;
        include fastcgi.conf;
}
```

• Restartování služby Nginx

service nginx restart

• Zapnutí debuggingu v PHP5

nano /etc/php5/fpm/php.ini

```
error_reporting = E_ALL
display_errors = On
```

• Restartování služby PHP5 FPM

service php5-fpm restart

Vypsání stránky

curl test.spos:8080

6. Virtuální servery

Vytvořte další virtuální servery na portech 8181 a 8282 poslouchající pouze na vaší privátní adrese 10.0.0.XXX. Na daných webech se bude zobrazovat číslo portu.

• Vytvoření adresářů virtuálních hostů

```
cd /var/www/
mkdir web8181 web8282
```

Vytvoření indexů

```
echo "8181" > web8181/index.html
echo "8282" > web8282/index.html
```

Nastavení virtuálních hostů

nano /etc/nginx/sites-available/default

```
server { # 1. ZPUSOB
    listen 10.0.0.15:8181;
    server_name test.spos;
    root /var/www/web8181;
    index index.html;
}
```

```
server { # 2. ZPUSOB
  listen 8282;
  server_name test.spos;
  root /var/www/web8282;
  index index.html;
  location / {
     allow 10.0.0.15;
     deny all;
  }
}
```

Restartování služby Nginx

service nginx restart

Zobrazení v curl

curl 10.0.1.15:8181 -- resolve 10.0.1.15:8181:10.0.0.15

Nastavení load balanceru a HTTPS

Zpřístupněte oba weby pomocí libovolné reverzní proxy / load balanceru s podporou https, který bude používat vlastní self-signed certifikát pro domenu vysledky.spos na veřejné IP adrese vašeho virtuálu.

Nastavení load balanceru a HTTPS v Nginx

nano /etc/nginx/sites-available/default

```
upstream spos {
    server 10.0.0.15:8181;
    server 10.0.0.15:8282;
}
server {
    listen 443 ssl;
    server_name test.spos;
    ssl on;
    ssl_certificate /etc/nginx/ssl/server.crt;
    ssl_certificate_key /etc/nginx/ssl/server.key;
    location / {
        proxy_pass http://spos;
    }
}
```

- Vytvoření certifikátu
 - Vytvoření adresáře ssl

```
cd /etc/nginx
mkdir ssl
cd ssl
```

Vytvoření souborů certifikátu

openss1 req -x509 -nodes -days 365 -newkey rsa:2048 -keyout server.key -out server.crt

• Zobrazení obsahu v links (potřebuje balíček links)

```
links https://10.0.0.15

reload: ctrl + r
```

8. Zabezpečení systému

Proveďte základní zabezpečení vašeho virtuálu, přihlašování pouze pomocí klíčů, dostupné SSH pouze ze sítě ZCU.

 Omezení vzdáleného přihlášení na root a ostatní uživatele nano /etc/ssh/sshd_config

```
PermitRootLogin [no/yes/without-password]  # zakazat prihlaseni na roota
PasswordAuthentication no  # povolit prihlaseni heslem
```

• Restartování služby pro provedení změn

service sshd restart

- Povolení portu TCP/22 (SSH) ze sítě ZČU (147.228.x.x)
 iptables -A INPUT -s 147.228.0.0/16 -p tcp --dport 22 -j ACCEPT
- Zakázání portu TCP/22 (SH) z ostatních adres iptables -A INPUT -p tcp --dport 22 -j DROP

Zápočet 04

Zadání

- Nastavte v linuxu sdílení složky /mnt pro Linux i Windows, sdílení ať je viditelné pod názvem TEST a je dostupné pouze pro čtení. Zabezpečení ať kontroluje server. (1 bod)
- 2. Připojte tento svazek do linuxu (pro připojení použijte IP 10.0.0.XXX, kde XXX je číslo vašeho virtuálu), tak aby byl připojen po startu. (1 bod)
- 3. Nastavte PostgreSQL databázi. Zajistěte, aby databáze používala pouze IP z předchozího úkolu a port TCP/3333. (1 bod)
- 4. Vytvořte databázi spos a nastavte uživatele spos, který s heslem ahoj bude mít přístup do této DB přes IP z předchozího úkolu. (1 bod)
- 5. Vytvořte tabulku datum, která bude mít dva sloupečky id a hodnota a skript v libovolném jazyce, který po zavolání bez zásahu uživatele vloží do tabulky údaj o aktuálním čase. (1 bod)
- 6. Na adrese 10.0.0.XXX a portech 8888 a 8080 spusťte Apache server zobrazující stránku s číslem portu. (1 bod)
- 7. Pomocí reverzní proxy / balanceru zpřístupněte obsah WWW serveru na veřejné IP linuxu a portu 443/https a použijte self-signed certifikát (2 body)
- 8. Nastavte DNS pro doménu test.spos tak, aby z interní sítě 10.0.0.0/24 ukazovala IP adresu z předchozích bodů a pro ostatní ukazovala veřejnou IP. Nastavte reverzní záznamy pro obě IP adresy a TXT záznam oznamující, že máte rádi tento předmět (2 bod)

1. Sdílení /mnt prostřednictvím CIFS

Nastavte v linuxu sdílení složky /mnt pro Linux i Windows, sdílení ať je viditelné pod názvem TEST a je dostupné pouze pro čtení. Zabezpečení ať kontroluje server.

Instalace balíčků samba, smbclient a cifs-utils

apt install samba smbclient cifs-utils

Nastavení sdílení

nano /etc/samba/smb.conf

Restartování služby po změně konfigurace

service smbd restart

 Zobrazení všech sdílení (potřebuje balíček smbclient) smbclient -L localhost

2. Připojení svazku prostřednictvím CIFS

Připojte tento svazek do linuxu (pro připojení použijte IP 10.0.0.XXX, kde XXX je číslo vašeho virtuálu), tak aby byl připojen po startu.

• Přidání IP adresy

ip a a 10.0.0.15 dev enp0s3

Vytvoření adresáře /opt/share

mkdir /opt/share

• Přidání záznamu do fstab

nano /etc/fstab

//10.0.2.15/TEST /opt/share cifs guest,uid=nobody,noperm 0 2

• Připojení všech oddílů z fstab

mount -a

Otestování připojení

cat /proc/mounts | grep TEST

3. Nastavení PostgreSQL

Nastavte PostgreSQL databázi. Zajistěte, aby databáze používala pouze IP z předchozího úkolu a port TCP/3333.

Instalace PostgreSQL

apt install postgresql postgresql-client

• Vyhledání konfiguračního souboru

find /etc -name postgresql.conf

Nastavení

nano /etc/postgresql/9.6/main/postgresql.conf

```
port = 3333
listen_addresses='10.0.0.15'
```

Restartování služby

service postgresql restart

• Vypsání použitých portů (potřebuje balíček net-tools)

netstat -tupln | grep postgres

4. Vytvoření databáze spos a uživatele spos

Vytvořte databázi spos a nastavte uživatele spos, který s heslem ahoj bude mít přístup do této DB přes IP z předchozího úkolu.

• Přidání uživatele spos do systému

adduser spos

• Změna hesla uživateli spos

passwd spos

• Přidání uživatele a databáze v postgres

```
su - postgres
createuser --pwprompt spos
createdb -O spos spos
```

• Přihlášení se jako uživatel spos do databáze spos

```
su - spos
psql spos
```

Nastavení pg_hba.conf

nano /etc/postgresql/9.6/main/pg_hba.conf

```
#TYPE DB USER ADDRESS METHOD
host all spos 10.0.0/16 md5
```

Restartování služby

service postgresql restart

• Pokročilé možnosti přihlášení do libovolné db jako libovolný uživatel

psql -d databaze -h 10.0.0.15 -p 3333 -U uzivatel

Příkazy postgreSQL

```
\l vypsání všech databází
\dt vypsání tabulek
\q ukončení
```

5. Vytvoření tabulky datum

Vytvořte tabulku datum, která bude mít dva sloupečky id a hodnota a skript v libovolném jazyce, který po zavolání bez zásahu uživatele vloží do tabulky údaj o aktuálním čase.

• Vytvoření tabulky datum

CREATE TABLE datum(id serial PRIMARY KEY, hodnota timestamp default NULL);

Skript

nano skript.sh

```
#!/bin/bash
echo "Vkladam zaznam do databaze …" `date`
echo "INSERT INTO datum(hodnota) VALUES (now())" | psql spos
```

• Spuštění skriptu

```
chmod u+x skript.sh
sh skript.sh
```

vypsani dat z tabulky

```
SELECT * FROM datum;
```

6. Apache server

Na adrese 10.0.0.XXX a portech 8888 a 8080 spusťte Apache server zobrazující stránku s číslem portu.

• Instalace Apache

apt install apache2 php php-mysql

• Stav virtuálních hostů

apachect1 -S

• Přidání virtuálních hostů

nano /etc/apache2/sites-enabled/000-default.conf

```
<VirtualHost 10.0.0.15:8888>
    ServerName test.spos
    DocumentRoot /var/www/test8888
</VirtualHost>

<VirtualHost 10.0.0.15:8080>
    ServerName test.spos
    DocumentRoot /var/www/test8080
</VirtualHost>
```

Vytvoření adresářů virtuálních hostů

mkdir /var/www/test8888
mkdir /var/www/test8080

Vytvoření souboru index.html

echo "8888" > /var/www/test8888/index.html
echo "8080" > /var/www/test8080/index.html

• Přidání poslechu u portů 8080 a 8888

nano /etc/apache2/ports.conf

```
Listen 10.0.0.15:8888
Listen 10.0.0.15:8080
```

• Restartování služby Apache2

service apache2 restart

Vypsání portů Apache

nestat -tupln | grep apache

• Zobrazení obsahu v curl

curl 10.0.0.15:8080
curl 10.0.0.15:8888
curl localhost:80

7. Zpřístupnění WWW obsahu

Pomocí reverzní proxy / balanceru zpřístupněte obsah WWW serveru na veřejné IP linuxu a portu 443/https a použijte self-signed certifikát

Vytvoření certifikátu

mkdir /etc/apache2/ssl && cd /etc/apache2/ssl openssl req -x509 -nodes -days 365 -newkey rsa:2048 -keyout spos.key -out spos.crt

Country Name: CZ

State: Czech Republic

Locality PilsenOrganization ZCUUnit FAV

Common Name mail.test.spos

Email webmaster@mail.test.spos

Nastavení virtuálního hosta

nano /etc/apache2/sites-available/default-ssl.conf

```
<VirtualHost _default_:443>
    ServerName test.spos
    SSLCertificateFile /etc/apache2/ssl/spos.crt
    SSLCertificateKeyFile /etc/apache2/ssl/spos.key
    <Proxy balancer://test.spos>
        BalancerMember http://10.0.0.15:8080
        BalancerMember http://10.0.0.15:8888
        ProxySet lbmethod=byrequests
    </Proxy>
    ProxyPass / balancer://test.spos/
    ProxyPassReverse / balancer://test.spos/
</VirtualHost>
```

• Povolení SSL modulu

a2enmod ssl
a2ensite default-ssl.conf

Povolení proxy modulů

a2enmod proxy
a2enmod proxy_balancer
a2enmod proxy_http
a2enmod lbmethod byrequests

Restartování služby Apache2

service apache2 restart

Zobrazení certifikátu

less /etc/ssl/private/apache.pem
less /etc/ssl/certs/apache.pem

Vypsání portu Apache

nestat -tupln | grep apache

• Zobrazení obsahu v curl

curl --insecure https://10.0.0.15

• Zobrazení obsahu v links

```
links https://10.0.0.15
reload: ctrl + r
```

8. Nastavení DNS

Nastavte DNS pro doménu test.spos tak, aby z interní sítě 10.0.0.0/24 ukazovala IP adresu z předchozích bodů a pro ostatní ukazovala veřejnou IP. Nastavte reverzní záznamy pro obě IP adresy a TXT záznam oznamující, že máte rádi tento předmět

• Instalace nástroje bind9

apt install bind9

Úpravy v /etc/bind

cd /etc/bind

• Vytvoření kopie souboru podle šablony

```
cp db.empty db.test.spos
cp db.empty db.test.spos.rev
```

Úprava souboru db.test.spos

nano db.test.spos

```
test.spos. IN A 10.0.0.15
test.spos. IN NS test.spos.
@ IN TXT "Boze, proc?"
```

Úprava souboru db.test.spos.rev

nano db.test.spos.rev

```
@ IN NS test.spos.
$ORIGIN 0.0.10.in-addr.arpa
2 IN PTR test.spos.
```

Vytvoření zóny

nano named.conf.local

```
zone "test.spos" {
          type master;
          file "/etc/bind/db.test.spos";
          allow-transfer {"any";};
};
zone "0.0.10.in-addr.arpa" {
          type master;
          file "/etc/bind/db.test.spos.rev";
          allow-transfer {10.0.0.0/24;};
};
```

Restartování služby po změně nastavení

service bind9 restart

Ověření funkčnosti

service bind9 status

host -t A test.spos localhost

```
test.spos has address 10.0.0.15
```

Ověření funkčnosti reverzního záznamu

```
dig -x 10.0.2.15
```

Zápočet 05

Zadání

- 1. Nastavte v linuxu raid5 ze všech dostupných disků, mimo sda1 a sda2 (1 bod)
- 2. Naformátujte tento nově vytvořený raid jako EXT4 a připojte ho do /opt/share. Nastavte systém tak, aby tato složka byla připojena i po startu systému a to pomocí názvu naformátovaného svazku. (1 bod)
- 3. Nastavte v linuxu sdílení tohoto raidu tak, aby jí bylo možné připojit pro jakýkoliv počítač ze sítě vašeho Linuxu a aby uživatele v rámci připojeného file systému vystupovali za uživatele nfs_share. (2 body)
- 4. Připojte exportovaný share pro čtení i zápis do adresáře /share na vašem Linuxu a ověřte, že skutečně vystupují za uživatele nfs_share. Zajistěte automatické připojení po startu systému. (1 bod)
- 5. Spusťte a nastavte na Linuxu DNS pro doménu test.spos a nastavte doručování pošty pro domény mail.test.spos a posta.test.spos na Linux server a nastavte pro tento server i reverzní záznam. (1 bod)
- 6. Spusťte na Linuxu poštovní server, nastavte doručování pošty pro email hostmaster@mail.test.spos do schránky uživatele user1 a webmaster@posta.test.spos do schránky user2. Využijte vytvořené nastavené DNS. (2 body)
- 7. Nainstalujte server pro stahování pošty jednodušším z dostupných protokolů, s i bez podpory šifrování a ověřte jeho funkčnost. (1 bod)
- 8. Omezte přístup na stahování pošty pro nešifrovaná spojení ze sítě, kde se nachází Linux a pro šifrovaná spojení ze sítě ZČU. (1 bod)

1. Nastavení raidu 5

Nastavte v linuxu raid5 ze všech dostupných disků, mimo sda1 a sda2

- Instalace mdadm apt install mdadm
- Nastavení raidu 5
 mdadm -Cv /dev/md0 -15 -n3 /dev/vd[bcd]

2. Nastavení oddílu md0

Naformátujte tento nově vytvořený raid jako EXT4 a připojte ho do /opt/share. Nastavte systém tak, aby tato složka byla připojena i po startu systému a to pomocí názvu naformátovaného svazku.

Naformátování md0 na ext4

mkfs.ext4 /dev/md0

Automatické připojení do /opt/share

cd /opt
mkdir share
chmod 777 share
nano /etc/fstab

/dev/md0 /opt/share ext4 defaults 0 2

lsblk -f

3. Sdílení raidu md0

Nastavte v linuxu sdílení tohoto raidu tak, aby jí bylo možné připojit pro jakýkoliv počítač ze sítě vašeho Linuxu a aby uživatele v rámci připojeného file systému vystupovali za uživatele nfs_share.

• Instalace NFS serveru

apt install nfs-server

Přidání skupiny a uživatele nfs_share

addgroup --gid 6000 nfs_share
adduser --gid 6000 --uid 6000 nfs_share

Nastavení nfs_share jako vlastníka /opt/share

chown nfs share:nfs share /opt/share

• Přidání NFS záznamu do exports (IP nastavit dle sítě!)

nano /etc/exports

/opt/share 10.0.2.0/24(rw,no_subtree_check,all_squash,anonuid=6000,anongid=6000)

• Načtení NFS záznamů po změně

exportfs -a

4. Připojení sdílení NFS

Připojte exportovaný share pro čtení i zápis do adresáře /share na vašem Linuxu a ověřte, že skutečně vystupují za uživatele nfs_share. Zajistěte automatické připojení po startu systému.

• Vytvoření adresáře /share a nastavení oprávnění

mkdir share && chmod 777 share

• Přidání záznamu v fstab (pro adresu počítače 10.0.2.15)

nano /etc/fstab

```
10.0.2.15:/opt/share /share nfs defaults 0 2
```

• Připojení všech záznamů z fstab

mount -a

Ověření, že je nfs disk připojen

cat /proc/mounts | grep share

Ověření, že zapsaný soubor je ve vlastnictví nfs_share

cd /share
touch soubor.txt
1s -la

Nastavení DNS záznamu

Spustte a nastavte na Linuxu DNS pro doménu test.spos a nastavte doručování pošty pro domény mail.test.spos a posta.test.spos na Linux server a nastavte pro tento server i reverzní záznam.

Instalace nástroje bind9

apt install bind9

Přidání záznamu v hosts

nano /etc/hosts

```
10.0.2.15 test.spos
```

Úpravy v /etc/bind

cd /etc/bind

Vytvoření kopie souboru podle šablony

cp db.empty db.test.spos

Úprava souboru db.test.spos

nano db.test.spos

```
$TTL
        86400
        ΙN
                SOA
                         test.spos.
                                          root.localhost. (
                                          ; Serial
                         604800
                                          ; Refresh
                         86400
                                          ; Retry
                                          ; Expire
                         2419200
                         86400
                                          ; Negative Cache TTL
test.spos.
                ΙN
                                          10.0.2.15
```

```
mail
                 ΙN
                                          10.0.2.15
posta
                 ΙN
                                          10.0.2.15
                 ΙN
                         NS
test.spos.
                                          test.spos.
mail
                 ΙN
                         MX 6
                                          mail
                 ΙN
                         MX 6
                                          posta
posta
```

Vytvoření zóny

nano named.conf.local

```
zone "test.spos" {
        type master;
        file "/etc/bind/db.test.spos";
        allow-transfer {"any";};
};
```

Restartování služby po změně nastavení

service bind9 restart

Ověření funkčnosti

host -t MX posta.test.spos localhost

```
posta.test.spos mail is handled by 6 posta.test.spos.
```

- Přidání reverzního záznamu
 - Přidání zóny

nano /etc/bind/named.conf.local

```
zone "2.0.10.in-addr.arpa" {
        type master;
        file "/etc/bind/db.test.spos.rev";
        allow-transfer {10.0.2.0/24;};
};
```

Vytvoření kopie souboru podle šablony

cp db.empty db.test.spos.rev

Úprava souboru db.test.spos.rev

nano db.test.spos.rev

```
$TTL
        86400
        IN
                SOA
                        test.spos.
                                         root.localhost. (
                                         ; Serial
                        604800
                                         ; Refresh
                        86400
                                         ; Retry
                         2419200
                                         ; Expire
                                         ; Negative Cache TTL
                        86400
@
                IN
                        NS
                                         test.spos.
$ORIGIN
                2.0.10.in-addr.arpa
                IN
                        PTR
                                         test.spos.
2
2
                IN
                        PTR
                                         mail.test.spos.
                IN
                        PTR
                                         posta.test.spos.
```

Restartování služby po změně nastavení

service bind9 restart

• Ověření funkčnosti

```
service bind9 status dig -x 10.0.2.15
```

6. Poštovní server

Spust'te na Linuxu poštovní server, nastavte doručování pošty pro email hostmaster@mail.test.spos do schránky uživatele user1 a webmaster@posta.test.spos do schránky user2. Využijte vytvořené nastavené DNS.

 Instalace poštovního nástroje postfix apt install postfix

• Úprava nastavení /etc/postfix/main.cf (Instalace skončí chybou)

nano /etc/postfix/main.cf

myhostname = mail.test.spos

• Dokončení instalace

apt install -f

• Restartování služby po úpravě main.cf

service postfix reload

• Přidání uživatelů user1, user2 a vytvoření home

adduser user1 && adduser user2

• Přidání oprávnění pro mail uživatelům user1, user2

usermod -g mail user1
usermod -g mail user2

- Přesměrování pošty
 - Vytvoření souboru virtual

touch /etc/postfix/virtual

Přidání záznamů

nano /etc/postfix/virtual

hostmaster@mail.test.spos user1@localhost webmaster@posta.test.spos user2@localhost

Přidání řádků na konec main.cf

nano /etc/postfix/main.cf

virtual_alias_domains = mail.test.spos posta.test.spos virtual_alias_maps = hash:/etc/postfix/virtual

Restartování služby po úpravě virtual a main.cf

postmap /etc/postfix/virtual
service postfix reload

Ověření konfigurace

postconf -n | grep virtual

- Ověření přesměrování pošty
 - Instalace nástroje mail

apt install bsd-mailx

Odeslání pošty na hostmaster@mail.test.spos

echo "TEXT" | mail -s "PREDMET" hostmaster@mail.test.spos
echo "TEXT" | mail -s "PREDMET" webmaster@posta.test.spos

Čtení pošty v nástroji mutt

apt install mutt

```
mutt -f /var/spool/mail/user1
mutt -f /var/spool/mail/user2
```

7. Stahování pošty

Nainstalujte server pro stahování pošty jednodušším z dostupných protokolů, s i bez podpory šifrování a ověřte jeho funkčnost.

Protokol POP3

apt install dovecot-pop3d

Vytvoření certifikátu

openssl req -new -x509 -nodes -out "/etc/ssl/certs/dovecot.pem" -keyout "/etc/ssl/private/dovecot.pem"

Změna nastavení SSL

nano /etc/dovecot/conf.d/10-ssl.conf

```
ssl = yes
ssl_cert = </etc/ssl/certs/dovecot.pem
ssl_key = </etc/ssl/private/dovecot.pem</pre>
```

Restartování služby dovecot

service dovecot restart

- Zobrazení stavu služby service dovecot status
- Zobrazení chyby při spuštění služby journalctl -xe
- Porty využívané službou dovecot

```
netstat -ltnp | grep dovecot

110 POP3 bez SSL

995 POP3 s SSL

143 IMAP bez SSL

993 IMAP s SSL
```

• Spojení s POP3 nešifrovaně

nc localhost 110

o zadání uživatele

USER user1

o zadání hesla

PASS heslo

počet zpráv

STAT

seznam zpráv

LIST

o zobrazení zprávy 1

RETR 1

odhlášení se

QUIT

8. Omezení přístupu na stahování pošty

Omezte přístup na stahování pošty pro nešifrovaná spojení ze sítě, kde se nachází Linux a pro šifrovaná spojení ze sítě ZČU.

- Vypsání pravidel firewallu iptables iptables -nvL
- Vymazání pravidel firewallu iptables iptables -F
- Povolení portu TCP/110 (pop3) z 10.0.2.x iptables -A INPUT -s 10.0.2.0/24 -p tcp --dport 110 -j ACCEPT
- Zakázání portu TCP/110 (pop3) z ostatních adres iptables -A INPUT -p tcp --dport 110 -j DROP
- Povolení portu TCP/995 (pop3 s SSL) ze sítě ZČU (147.228.x.x)
 iptables -A INPUT -s 147.228.0.0/16 -p tcp --dport 995 -j ACCEPT
- Zakázání portu TCP/995 (pop3 s SSL) z ostatních adres iptables -A INPUT -p tcp --dport 995 -j DROP

Zápočet 06

Zadání

- Proveďte základní nastavení zabezpečení systému: přihlašování jen pomocí klíčů, dostupnost ssh jen ze sítě univerzity (147.228.0.0/16), omezte možnosti hádání hesel. (1 bod)
- 2. Vytvořte nad některým z volných disků LVM, skupina se bude jmenovat **data** a svazek **public-share**. (1 bod)
- 3. Naformátujte tento nově vytvořený svazek jako EXT4 a připojte ho do /opt/share. Nastavte systém tak, aby tato složka byla připojena i po startu systému. (1 bod)
- 4. Nasdílejte adresář **/opt/share** pomocí Samby s názvem **SHARED** pro anonymní přístup a připojte toto sdílení do **/mnt/share**. (1 bod)
- 5. Spusťte a nastavte na Linuxu DNS pro doménu **test.spos** a nastavte doručování pošty pro domény **mail.test.spos** na Váš server. (1 bod)
- Spusťte na Linuxu poštovní server, nastavte doručování pošty pro email hostmaster@mail.test.spos do schránky uživatele user1 a webmaster@posta.test.spos do schránky user2. Schránky ať jsou typu Maildir. (2 body)
- 7. Nainstalujte server pro stahování pošty modernějším z dostupných protokolů, s i bez podpory šifrování a ověřte jeho funkčnost. Vygenerujte vlastní self-signed certifikát pro jméno **mail.test.spos**. (2 body)
- 8. Omezte přístup na stahování pošty pro nešifrovaná spojení ze sítě, kde se nachází Linux a pro šifrovaná spojení ze sítě ZČU. (1 bod)

1. Zabezpečení systému

Proveďte základní nastavení zabezpečení systému: přihlašování jen pomocí klíčů, dostupnost ssh jen ze sítě univerzity (147.228.0.0/16), omezte možnosti hádání hesel.

 Omezení vzdáleného přihlášení na root a ostatní uživatele nano /etc/ssh/sshd config

```
PermitRootLogin [no/yes/without-password]  # zakazat prihlaseni na roota
PasswordAuthentication no  # povolit prihlaseni heslem
```

- Restartování služby pro provedení změn service sshd restart
- Povolení portu TCP/22 (SSH) ze sítě ZČU (147.228.x.x)
 iptables -A INPUT -s 147.228.0.0/16 -p tcp --dport 22 -j ACCEPT
- Zakázání portu TCP/22 (SH) z ostatních adres
 iptables -A INPUT -p tcp --dport 22 -j DROP
- Balíček fail2ban pro omezení možností hádání hesel apt install fail2ban
- Záznamy pokusů o přihlášení more /var/log/auth.log

Aktivita služby fail2ban

systemctl status fail2ban

Nastavení fail2ban

cat /etc/fail2ban/jail.conf

```
bantime = 60m  # V zadani nejsou konkterni hodnoty…
maxretry = 3
```

2. Vytvoření LVM

Vytvořte nad některým z volných disků LVM, skupina se bude jmenovat data a svazek public-share.

• Vypsání dostupných disků

lsblk -f

• Instalace balíčku lvm2

apt install lvm2

Vytvoření skupiny pojmenované data

vgcreate data /dev/sdb

• Vypsání existujících skupin

vgdisplay

• Vytvoření logického svazku pojmenovaného public-share

lvcreate -L 1000M -n public-share data

Vypsání existujících svazků

lvdisplay

3. Naformátování a připojení disku

Naformátujte tento nově vytvořený svazek jako EXT4 a připojte ho do /opt/share. Nastavte systém tak, aby tato složka byla připojena i po startu systému.

• Naformátování public-share na ext4

mkfs.ext4 /dev/data/public-share

Nastavení připojení share jako /home

nano /etc/fstab

/dev/data/public-share /opt/share ext4 defaults 0 2

• Vytvoření adresáře /opt/share

mkdir /opt/share

Připojení všech oddílů z fstab

mount -a

• Vypsání diskových oddílů včetně použitých FS a přípojných bodů

lsblk -f

4. Nasdílení adresáře pomocí SMB (CIFS)

Nasdílejte adresář /opt/share pomocí Samby s názvem SHARED pro anonymní přístup a připojte toto sdílení do /mnt/share.

• Instalace balíčků samba, smbclient a cifs-utils

apt install samba smbclient cifs-utils

Nastavení sdílení

nano /etc/samba/smb.conf

• Restartování služby po změně konfigurace

service smbd restart

Výpis konfigurace samba

testparm

Vytvoření adresáře /mnt/share

mkdir /mnt/share

• Zobrazení všech sdílení (potřebuje balíček smbclient)

smbclient -L 10.0.2.15

• Připojení disku (potřebuje balíček cifs-utils)

mount -t cifs //10.0.2.15/SHARED /mnt/share -o guest

• Přidání záznamu do fstab

nano /etc/fstab

```
//10.0.2.15/SHARED /mnt/share cifs guest,uid=nobody,noperm 0 2
```

• Otestování připojení

cat /proc/mounts | grep SHARED

5. DNS pro doménu test.spos

Spustte a nastavte na Linuxu DNS pro doménu test.spos a nastavte doručování pošty pro domény mail.test.spos na Váš server.

- Instalace nástroje bind9
 - apt install bind9
- Přidání záznamu v hosts

nano /etc/hosts

```
10.0.2.15 test.spos
```

Úpravy v /etc/bind

cd /etc/bind

Vytvoření kopie souboru podle šablony

cp db.empty db.test.spos

• Úprava souboru db.test.spos

nano db.test.spos

```
$TTL
        86400
        IN
                                        root.localhost. (
                SOA
                        test.spos.
                                        ; Serial
                                        ; Refresh
                        604800
                        86400
                                        ; Retry
                        2419200
                                        ; Expire
                        86400 )
                                        ; Negative Cache TTL
                IN
                                        10.0.2.15
test.spos.
                        Α
                                        10.0.2.15
mail
                IN
                        Α
                        NS
                IN
test.spos.
                                        test.spos.
                        MX 50
                IN
                                        mail
mail
```

Vytvoření zóny

nano named.conf.local

```
zone "test.spos" {
    type master;
    file "/etc/bind/db.test.spos";
    allow-transfer {"any";};
};
```

Restartování služby po změně nastavení

service bind9 restart

Ověření funkčnosti

host -t MX mail.test.spos localhost

6. Poštovní server

Spust'te na Linuxu poštovní server, nastavte doručování pošty pro email hostmaster@mail.test.spos do schránky uživatele user1 a webmaster@posta.test.spos do schránky user2. Schránky ať jsou typu Maildir.

- Instalace poštovního nástroje postfix a bsd-mailx apt install postfix bsd-mailx
- Úprava nastavení /etc/postfix/main.cf (Instalace skončí chybou) nano /etc/postfix/main.cf

```
myhostname = mail.test.spos
```

• Dokončení instalace

apt install -f

 Restartování služby po úpravě main.cf service postfix reload

 Přidání uživatelů user1, user2 a vytvoření home useradd user1 && useradd user2 mkdir /home/user1 && chown user1 /home/user1
mkdir /home/user2 && chown user2 /home/user2

• Přidání oprávnění pro mail uživatelům user1, user2

usermod -g mail user1
usermod -g mail user2

Nastavení aliasů

nano /etc/aliases

hostmaster: user1
webmaster: user2

• Načtení aliasů po změně /etc/aliases

newaliases

• Nastavení Maildir v main.cf

postconf -e "home mailbox = Maildir/"

Restartování služby po úpravě main.cf

service postfix reload

• Otestování zaslání zprávy (potřebuje balíček bsd-mailx)

echo "<|>" | mail -s "MOTYLE" webmaster@mail.test.spos

• Otestování doručení zprávy

cat /home/user2/Maildir/new/*

7. Stahování pošty protokolem IMAP

Nainstalujte server pro stahování pošty modernějším z dostupných protokolů, s i bez podpory šifrování a ověřte jeho funkčnost. Vygenerujte vlastní self-signed certifikát pro jméno **mail.test.spos**.

Protokol Dovecot s protokolem IMAP

apt install dovecot-imapd

Vytvoření certifikátu

openssl req -new -x509 -nodes -out "/etc/ssl/certs/dovecot.pem" -keyout "/etc/ssl/private/dovecot.pem"

Country Name: CZ

• State: Czech Republic

LocalityOrganizationUnitPilsenZCUFAV

Common Name mail.test.spos

Email webmaster@mail.test.spos

Změna nastavení SSL

nano /etc/dovecot/conf.d/10-ssl.conf

```
ssl = yes
ssl_cert = </etc/ssl/certs/dovecot.pem
ssl_key = </etc/ssl/private/dovecot.pem</pre>
```

Restartování služby dovecot

service dovecot restart

• Zobrazení certifikátu

less /etc/ssl/private/dovecot.pem
less /etc/ssl/certs/dovecot.pem

• Otestování zobrazením využitých portů službou dovecot

```
netstat -ltnp | grep dovecot

110 POP3 bez SSL

143 IMAP bez SSL

993 IMAP s SSL

995 POP3 s SSL
```

8. Omezení přístupu na stahování pošty

Omezte přístup na stahování pošty pro nešifrovaná spojení ze sítě, kde se nachází Linux a pro šifrovaná spojení ze sítě ZČU

• Vypsání pravidel firewallu iptables

```
iptables -nvL
```

• Vymazání pravidel firewallu iptables

```
iptables -F
```

Povolení portu TCP/143 (imap) z 10.0.2.x

```
iptables -A INPUT -s 10.0.2.0/24 -p tcp --dport 143 -j ACCEPT
```

• Zakázání portu TCP/143 (imap) z ostatních adres

```
iptables -A INPUT -p tcp --dport 143 -j DROP
```

Povolení portu TCP/993 (imap s SSL) ze sítě ZČU (147.228.x.x)

```
iptables -A INPUT -s 147.228.0.0/16 -p tcp --dport 993 -j ACCEPT
```

• Zakázání portu TCP/993 (imap s SSL) z ostatních adres

```
iptables -A INPUT -p tcp --dport 993 -j DROP
```